

Verhaal uit de praktijk

14 maart 2018, Regiotour 'Vitaal en waardig oud worden in regio Utrecht'

Sessie 'Betekenisvol en effectief samenwerken rond ouderen over de domeinen heen'

door: Hannie Olthuis, praktijkverpleegkundige huisartsenpraktijk in Ermelo

Ik wil u graag meenemen in de keuken van een andere professional.

Ik werk als praktijk verpleegkundige bij een huisartsen praktijk waar ik o.a. zorg heb voor de kwetsbare ouderen.

Zo kreeg ik via de assistente de vraag of ik wilde bellen met dochter van mevrouw. Dochter maakte zich zorgen om moeder. Na het overlijden van haar zus (ook dochter van mevrouw), was mevrouw nogal terughoudend in contacten, ze trok zich meer terug in haar eigen huis. Ook burens hadden de dochter gebeld in verband met gedragsveranderingen en zorgen geuit over haar welzijn.

Na het eerste huisbezoek kwam er al spoedig een tweede huisbezoek waar in ik de MMSE test kon doen. Daarop scoorde mevrouw matig. De zorgen van de dochters waren terecht. Het bleek al spoedig dat mevrouw met regelmaat spullen kwijt was, zoals portemonnee, pasjes en sleutels. Koken deed ze zelfstandig, wat volgens mevrouw goed ging. Daar dachten burens anders over.

In de loop van de weken kreeg ik met regelmaat verschillende signalen via OZOverbindzorg¹ van de dochters, ze maakten zich steeds meer zorgen om moeder. Mevrouw belde haar dochters dat ze ruzie had met burens. Bij navraag bleek dit niet te kloppen. Er zou volgens mevrouw in de nacht veel herrie in haar huis zijn, burens kwamen zo maar naar binnen. Met regelmaat was ze in de war met dag en tijd en het bleek dat ze in de tegenwoordige tijd over haar man sprak. Mevrouw vertelde dat ze haar man elke nacht zag en van hem vroeg uit bed moest, maar wist goed te vertellen dat echtgenoot overleden was. De etenswaren in de koelkast waren steeds meer over de datum. Ik heb haar urine na laten kijken om een eventuele blaasontsteking uit te sluiten. Hiervan was geen sprake. In overleg met de huisarts hebben we de specialist ouderengeneeskunde (SO) ingezet met als doel een duidelijke diagnose te stellen en – zo nodig/mogelijk - medicatie aan te passen.

Om een beeld te krijgen van het werk van de SO, ben ik mee geweest op het huisbezoek.

De SO ging erg prettig te werk en had al snel het vertrouwen van mevrouw.

Onder meer door een stola aan te wijzen die er lag en te vragen wat het was en of ze deze zelf had gebreid. Er kwam zo een leuk gesprek op gang. De SO wees op een klok die mevrouw op haar keukentafel had staan en vroeg haar waarom deze daar stond. Mevrouw vertelde dat haar dochter deze had gekocht, omdat ze niet altijd wist welke datum het was. Doordat de SO wees op de verschillende mooie foto's aan de muur, kwamen we erachter dat mevrouw kinderen, klein- en achterkleinkinderen heeft. Zo kwamen we op haar man die overleden was. De SO vroeg haar: "Hoe lang was u getrouwd en waar hebt u hem leren kennen?" Zo vertelde ze uiteindelijk ook over haar jeugd en kregen we een beeld uit wat voor soort gezin mevrouw komt, wat ze heeft gedaan voor de kost. Weer eens vroeg de SO wanneer ze getrouwd is. Of haar man ziek is geweest, hem heeft verzorgd en of ze zelf ook wel eens in een ziekenhuis heeft gelegen.

---

¹ Het communicatieplatform dat in de regio Noordwest-Veluwe en Zeewolde vanaf eind 2016 wordt gebruikt in het netwerk rond de cliënt (vooral kwetsbare ouderen) waarbij de cliënt bepaalt wie mee doet; zie ook www.ozoverbindzorg.nl.

In het gesprek met de SO ging deze van het hoofd naar de benen en kreeg zij een goed beeld of mevrouw wel eens klachten en eventueel een ziekenhuisopname had gehad. Haar antwoord was: “Nee, ik heb nooit in ziekenhuis gelegen. Het gaat goed met mij.” Na verloop van tijd was er de gelegenheid om allerlei testjes te doen, zoals het maken van een som, onthouden van woorden, tekenen van een klok en benoemen van plaatjes. Mevrouw wist regelmatig antwoorden niet op de verschillende vragen, maar gaf niet de indruk zich hier voor te schamen.

De bloeddruk werd gemeten, verder lichamelijk onderzoek gedaan, o.a. het testen van reflexen. Mevrouw moest haar benen over elkaar doen. Ze vertelde dat dit met rechter been niet lukte. Ze had namelijk in verleden een nieuwe heup gehad. Even daarvoor was de vraag gesteld of ze wel eens in he ziekenhuis had gelegen. Haar antwoord was toen “Nee, nooit in een ziekenhuis gelegen.”

De SO noemde dat het de week van de eenzaamheid was en vroeg of mevrouw ook eenzaam was. “Nee hoor”, was ook nu het antwoord. Ze vertelde dat ze goede contacten met deze en gene had. Op de vraag wat mevrouw vroeger leuk vond vertelde ze dat ze op zang had gezeten, maar nu niet meer ging. De SO vertelde dat er in het verzorgingshuis een zanggroepje was of dat niet iets voor mevrouw was. Hier zag mevrouw geen meerwaarde in. Dit is wel iets voor mij om te zijner tijd, als ik bij mevrouw kom, nog weer eens te benoemen.

De specialist oudere benoemde het koken. Mevrouw vertelde dat ze wel eens iets liet aanbranden, maar het in een mandje deed waardoor de pan droog kookte, maar de aardappels niet aanbrandden. Mevrouw kreeg uitleg over de mogelijkheid van een elektrische apparaat om aanbranden te voorkomen. Ook dit zal ik weer meenemen in een volgend huisbezoek met als doel het wonen voor haar en de omgeving veilig te laten blijven.

Het was een huisbezoek waarbij je achteraf zou denken, dat de SO van de hak op de tak sprong. Maar aan het eind had ze een heel goed beeld van mevrouw en haar leefsituatie.

Het is zo mooi om te zien wat je uit eenvoudige vragen en voorvallen kunt halen. En dat je in een korte tijd een goed beeld krijgt van de situatie van vroeger en nu.

Via OZOverbindzorg heb ik de dochter op de hoogte gebracht van het bezoek. Ik heb gemeld dat ik één en ander in de gaten houd en bespreekbaar zal maken met haar moeder en naar haar en familie een terugkoppeling zal geven.

Wat is voortgekomen uit dit huisbezoek:

Een MDO met SO, kinderen, Huisarts, POH en casemanager

Acties c.q. resultaat:

- ✓ Inzet casemanager;
- ✓ Aanvraag dagopvang;
- ✓ Aanpassing kooktoestel;
- ✓ Verbetering welzijn van mevrouw;
- ✓ Rust bij dochters.

Tot slot:

Door mee te kijken met een andere professional heb ik ervaren hoe belangrijk het is je te verdiepen in het werk van de ander die ook betrokken is bij de zorg rondom de kwetsbare oudere.

Met elkaar kun je de juiste zorg geven door van elkaar te weten wat het werk van een ieder inhoudt. Wat voor expertise heeft die ander in huis.